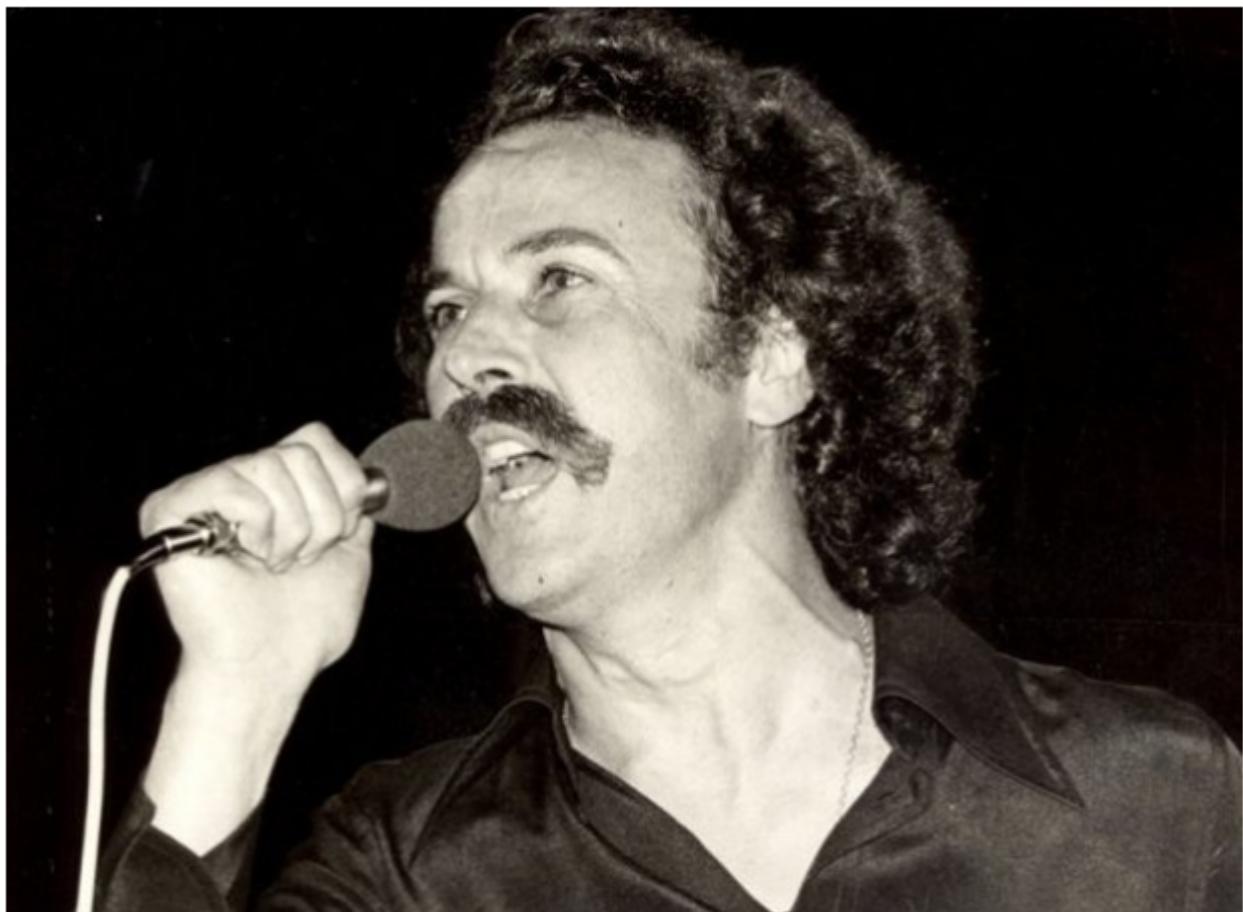

Νίκος Ξυλούρης, έλληνας τραγουδιστής και λυράρης.

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο «Αρχάγγελος της Κρήτης» γεννήθηκε στις 7 Ιουλίου του 1936 στα Ανώγια Ρεθύμνου. Ήταν μόλις πέντε ετών, όταν στις 13 Αυγούστου του 1941 οι γερμανοί κατακτητές εισέβαλαν στο χωριό του και το έκαψαν. Οι κάτοικοι εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες στην κοιλάδα του Μυλοποτάμου, για να επιστρέψουν στον τόπο τους τρία χρόνια αργότερα, μετά την απελευθέρωση.

Τα πρώτα χρόνια στα κατεστραμμένα Ανώγια είναι φτωχικά και δύσκολα για την οικογένεια του Νίκου Ξυλούρη, όπως και για όλους τους συγχωριανούς του. Ο ίδιος φεύγει για το Ηράκλειο, για να μάθει γράμματα. Το σχολείο, όμως, του είναι μάλλον αγγαρεία και ήδη έχει δείξει την κλίση του στη μουσική.

Μια μέρα βλέπει έναν συγγενή του να παίζει λύρα κι από τότε του καρφώνεται η ιδέα να μάθει αυτό το όργανο. Οι αντιρρήσεις του πατέρα του κάμπτονται από τον δάσκαλό του, που αναγνώρισε από νωρίς το ταλέντο του. Έτσι, σε ηλικία μόλις 10 ετών, αποκτά την πρώτη του λύρα, σταματά το σχολείο στην Γ' Δημοτικού και μετά από ενάμιση χρόνο μαθητείας δίπλα στον λυράρη Λεωνίδα Κλάδο, ξεκινά να βγάλει το ψωμί του παίζοντας σε γάμους, βαφτίσια και γιορτές, σ' όλη την Κρήτη. Το 1953 ο 17χρονος Νίκος αφήνει πίσω το χωριό του, για να εγκατασταθεί στο Ηράκλειο. Πιάνει δουλειά στο κέντρο «Κάστρο» και με τα λεφτά που παίρνει πληρώνει ίσα ίσα το ενοίκιο για την κάμαρά του. Έχει ν' αντιμετωπίσει τη μουσική της εποχής (ταγκό, βαλς, ρούμπα, σάμπα κλπ), καθώς και τους μεγάλους λυράρηδες που δεν τον βλέπουν με καλό μάτι. Οι καλοί φίλοι που έχει αποκτήσει στο Ηράκλειο τον βοηθούν, οργανώνοντας γλέντια, και το όνομά του αρχίζει σιγά - σιγά να γίνεται γνωστό στο ευρύ κοινό.

Σε μια αποκριάτικη γιορτή βλέπει την Ουρανία Μελαμπιανάκη, γόνο αριστοκρατικής οικογενείας, και την ερωτεύεται. Για ένα χρόνο της κάνει καντάδα κάθε βράδυ κάτω από το παράθυρό της, χωρίς στην πραγματικότητα να έχουν μιλήσει ποτέ. Η ταξική τους διαφορά θα τους αναγκάσει να κλεφτούν και να παντρευτούν κρυφά, στις 21 Μαΐου του 1958. Μαζί θα αποκτήσουν δύο παιδιά, τον Γιώργη και τη Ρηνιώ.

Στο μεταξύ, η ανοδική πορεία του συνεχίζεται. Σκοπός του είναι να μάθει ο κόσμος τα τραγούδια της Κρήτης έξω από τα σύνορά της. Το Νοέμβριο του 1958 ηχογραφεί τον πρώτο του δίσκο με την εταιρία «Odeon» υπό τον τίτλο «Μια μαυροφόρα που περνά», παίρνοντας ως αμοιβή 150 δραχμές! Ο δίσκος γνωρίζει επιτυχία και η εταιρία του τον βοηθάει να κάνει κι άλλους, βγάζοντάς τον από τις δύσκολες μέρες.

Το 1966 το κράτος επιλέγει και στέλνει τον Νίκο Ξυλούρη σ' ένα διαγωνισμό δημοτικής μουσικής στο Σαν Ρέμο της Ιταλίας, οπού ανάμεσα σε δεκάδες συγκροτήματα απ' όλο τον κόσμο παίρνει το πρώτο βραβείο για την ερμηνεία του στο συρτάκι που έπαιξε με τη λύρα. Ο διάσημος για την Κρήτη λυράρης, ύστερα από πολύ κόπο και προσπάθεια, ανοίγει τα φτερά του και γίνεται γνωστός σ' όλη την Ελλάδα.